

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tent. I. Circa discordiam conjugum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

nem tamen carnis habebunt huiusmodi. Quod confite-
mans S. Hieronymus l. 1. contra Jovin. si nubentibus,
inquit, etiam in carne tribulatio est, in qua sola videban-
tur habere delicias, quid ergo erit reliquum, propter
quod nubunt, cum & in spiritu, & in anima, & in
carne tribulatio sit. Nimirum ut non malè quidam di-
xit, à cantu Nuptiæ incipiunt, in luctum desinunt.
Interdum paupertas conjuges affligit, quandoque
Zelotypia vexat, aut curæ premunt, aut rixæ ince-
dunt, aut onus matrimonii obruit; ut meritò quor-
dam conjugium Navigio comparent, quod undique
à procellis sollicitudinum & curarum, à ventis tenta-
tionum, & à tempestatibus tribulationum impetitur
& jactatur. Justè proin & horum conjugum tenta-
tiones potiores breviter proponuntur, & quomo-
do iisdem occurrendum sit, modo inchoato osten-
ditur.

§. I.

Tentatio 1. Circa discordiam conjugum.

A Braham & Sara conjuges insolito quidem ab initio
amore matrimonii se mutuo prosequabantur, sed
uti juxta commune proverbium ex vino optimo opti-
mum acetum nascitur, ita & amor iste intensissimus
paulò post in gravissimum odium & discordiam con-
versus est, eò quod quisque alterius vitia & defectus
clariùs cognoverit, nec tamen eà, quã oportebat,
charitate & patientiã supportare sciverit, sicque factus
sit, ut, sicut communiter dici solet, maritus hydriam
uxor ollas confregerit. Quæritur, quomodo ab hac
tentatione & discordia liberandi sint?

Respon-

Responsio.

LXIX. Inprimis illis ostendat, quanti concordiam conjugum DEUS & Christus faciant, & optent. De DEO quidem testatur Siracides cap. 25. dicens: *In tribus placitum est spiritui meo, quae sunt probata coram DEO & hominibus. Concordia Fratrum, amor proximorum, & vir & mulier bene sibi consentientes.* De Christo verò testimonium fert, Abbas Rupertus 5. de oper. spir. ubi notat, quòd, licet Christus Matth. 10. dixerit: *Veni separare hominem adversus Patrem suum, & Filiam adversus matrem suam, & sororum adversus socrum;* nunquam tamen dixerit, se etiam virum adversus uxorem, aut vicissim separatuum, ut nullum conjugibus daret causam discordiae, sed ut invicem pacifici manerent, mutuo se diligerent, & defectus patienter sufferrent. Hinc & S. Paulus Eph. 5. Christum pro exemplari conjugalis dilectionis conjugibus proposuit dicens: *Viri diligite uxores vestras, sicut & Christus Ecclesiam;* ut scilicet, sicut Christus nunquam Ecclesiam odio habuit, licet in ea quamplurimi mali Filii, Filiae quae existant; ita nec conjuges per mutuos defectus à concordia dimoveri se permittant.

LXX. Secundò illis referat, quòd olim, teste Tacito, apud Germanos consuetudo fuerit, ut novis nuptis par boum offerretur, quo ostendebatur, conjuges velut boves uni jugo alligatos esse, & onera matrimonii unanimi sensu portare debere. Certè sicut boves, si concordēs & quieti sint, levius sibi onus & laborem efficiunt; secus verò si dissentiant; ita & conjuges, si per concordiae vinculum alligati unani-

mes & quieti procedant, faciliùs onera matrimonii portabunt; non autem si mutuo sibi repugnent. Hinc Eccl. 4. dicitur: *Sicut bonum jugum, quod movetur, sic mulier nequam.* E contrario verò, teste Plutarcho, ut vincula ex commissura vires accipiant, sicut consensu viri & mulieris familiæ status.

LXXI. Tertio illis in memoriam revocet commune proverbium, quo dicitur: *Concordiâ res parve crescunt, discordiâ maxime dilabuntur.* Id quod Scylurus Rex Scytharum appposito facto confirmavit, dum octoginta suis Filiis in supremo morbo ad se vocatis, fasciculum ex octoginta sagittis colligatis constantem obtulit, & quemquam separatim frangere iussit: cum verò id nequirent, solvi fasciculum, & cuius ex Filiis unam tantum sagittam offerri eamque à quolibet frangi præcepit, quod cum facile effecissent; saluberrimam hanc doctrinam subjunxit, sicut Sagittæ hæc, quamdiu per vinculum colligatæ manebant, neutquam à vobis frangi poterant; citò verò confractæ sunt, postquam dissolutio est facta; ita & vos, si per concordie vinculum conjuncti firmiter manebitis, invincibiles eritis: secus verò, si per discordiam soluti vinculo, privatum suum commodum quisque fuerit sectatus. Hanc ergo doctrinam & sibi applicent conjuges, nec dubitent, hoc medio se rem domesticam insigniter aucturos; maximè cum ipse etiam Christus Matth. 18. dixerit; *si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcumque petierint, fiet illi à Patre meo, qui in cælis est:* atque adeò meritò sperare possint, eorum preces etiam efficaciores futuræ, ad benedictionem rei familiari impetrandam.

LXXII. Quartò illis saluberrimam doctrinam S. Basilii in Exam. proponat exemplo Viperae, & Murenae marinae eos ad concordiam adhortantis. Sic enim ait: *Vipera genus est serpentium omnium exitiosissimum, murena marinae nuptias expetit, & sibilo suam significat praesentiam, eamque è gurgite vasto in-veniat ad nuptiales complexus: illa autem obtemperat, & coit cum venenato. Quid hac mearatio vult? quid portendit? sive asper sit cuiuspiam conjux, sive ferus moribus, perferat illum mulier necesse est, nec ullam proorsus ob causam, societatem, vinculumque dissolvere patiatur. Feritne? verberatne, estque percussa? at vir tamen est tuus. Temulentusne? at tibi est natura conjunctus. Durusne, morosus, implacidus? at membrum jam tuum est. Audiat & ipse vir accommodatam, seque decentem admonitionem. Vipera virus ob nuptiarum venenationem evomit: tu duritiam animi, tu feritatem, tu crudelitatem ob unionis reverentiam non deponis?*

LXXIII. Quintò specialiter maritum meminisse iubeat, quòd ipse sit caput uxoris: non deceat autem caput alicui membro molestum esse. Hinc S. Chrysostomus hom. 26. in 1. ad Cor. ait; *Considera, debile quidem esse mulieris genus, tu autem vir, propterea princeps factus es, & caput ejus, ut subdita feras imbecillitatem; illustra erga tuum principatum, quod facies, si subdita non insultaveris. Et paulò post: Quonam pacto, ait, non ultima Dementia est, eam afficere contumelià, propter quam parentes Deus dimittendos jubet? cur ergo maritus iracundiam contra uxorem non dimittat, quæ propter illum dimisit Patrem, & Matrem, ut ipsi adhæreret? Proderit etiam*

exemplum Socratis ob oculos ei ponere, qui, cum ab Alcibiade quæreretur, quomodo uxorem tam rixosam perferre posset? prudenter respondit: Qui ovium vesci vult, glocitantium gallinarum strepitu offendere non debet. Equidem sic domi patientiam disco, ut foris melius exercere queam. Rectè proin Varro dixit: Vitium uxoris aut tollendum, aut tolerandum est. Et clariùs S. Chrysostomus lib. 1. Si aliquis molesti, inquit, contigerit, si quid uxor peccaverit, consolare, & noli augere mœrorem; licet enim omnia projicias, nihil molestius contingit, quàm non habere benevolam domi uxorem. Quòd si onera invicem ferenda sunt, multò magis uxoris: si pauper sit, noli reprobrare: si stulta, noli ei insultare, sed esto modestior, tua enim uxor est: si ebria, si iracunda, dolendum est, non irascendum, & DEO supplicandum, & ipsa admonenda & adjuvanda consilio, & cura nitendum, ut his affectibus liberetur.

LXXIV. Sextò denique & ipsi uxori specialiter in memoriam revocet monitum S. Pauli ad Eph. cap. 5. *Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Domino, quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclesie. Ipse Salvator corporis ejus. Sed sicut Ecclesia submissa est Christo, ita & mulieres viris suis in omnibus.* Quæ autem uxor tam impudens foret, & audax, ut Christo non obedire, cum eo rixari, aut omnino contumeliis illam afficere auderet? Non parùm etiam proderit, exemplum S. Monicæ eidem ob oculos ponere, quæ, teste S. Augustino l. 9. conf. c. 9. mirantibus aliis uxoribus, quomodo ipsa cum marito infideli, & tam rigido & feroce adeò pacificè vivere posset, respondit: *meæ sorores, vos fortè maritos ad rixas impel-*

impellit morositate ac contumaciâ vestrâ, ego marito sæviante taceo, & dissimulo, sicque iracundiam ejus frango; quin animum ejus sic inflexi, ut mecum Christum colere cœperit; ergo & vos agite cum maritis, si simili concordia & pace frui velitis: Verbo; hoc uxorum symbolum esto; *In silentio & spe erit fortitudo vestra.* Isaïæ c. 30.

§. II.

Tentatio II. circa corruptos mores liberorum & aliorum domesticorum.

LXXV **M**arina Matrona pia ac timens DEUM, dum quotidie advertit, liberos suos & Ancillas neque ad orandum, neque ad discendum & laborandum compelli posse, sed otio duntaxat, & scurrilibus jocis vacare, & præterea surdos ad admonitiones, duos & contumaces ad imperia existere; imò unam Ancillam omnino à Filio quopiam suo impregnatam fuisse, ad mortem propè affligitur, ideòque hanc suam tristitiam & afflictionem confessario suo aperit. Quæritur, quomodo illam ab hac gravissima tentatione liberare possit?

Responsio.

LXXVI. Inprimis hortetur, ut non tam graviter apprehendat omnes errores liberorum & subditorum, sed potius consideret eos ut cæcos, ut ægros, quibus non tantum non irasci, sed potius compati, variæque media ad curationem applicare solemus; ita monet S. Chrysostomus lib. 2. dial. dicens: *Non uniformiter secundum mensuram delictorum increpationes*